

**Sprawozdanie z działalności Fundacji Sendzimira, z siedzibą
w Zielonkach, ul. Wiarusa 11/3, zarejestrowanej, w dniu 29 października 2008 roku
w Krajowym Rejestrze Sądowym, pod numerem KRS 0000316743, REGON 120808077,
NIP 513-017-79-23, w roku 2017.**

O Fundacji Sendzimira:

Zgodnie z zapisami Statutu Fundacji, ma ona na celu promocję zrównoważonego rozwoju, poprzez upowszechnianie i praktyczne wdrażanie jego założeń, zasad, wartości i narzędzi z nim związanych oraz zwiększanie świadomości społecznej w tym zakresie.

W szczególności cele Fundacji to:

- Inicjowanie i budowanie trwałego partnerstwa Fundacji, wyższych uczelni, organów administracji państwowej i samorządowej, organizacji pozarządowych, jak również przedstawicieli biznesu i przemysłu;
- Promowanie partycypacji społecznej i demokracji oraz aktywizowanie wszystkich grup społecznych, szczególnie tych zagrożonych pozostawaniem na marginesie życia społecznego;
- Działalność edukacyjno-naukowa prowadząca do budowania świadomego ekologicznie społeczeństwa obywatelskiego;
- Ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego;
- Promowanie gospodarki przyjaznej dla środowiska i społecznie odpowiedzialnej.

Fundacja ma dwa organy – Radę Fundacji oraz Zarząd.

W skład Rady Fundacji wchodzi:

- Dr Jan Sendzimir,
- Agnieszka Czachowska,
- Dr Piotr Magnuszewski, Przewodniczący Rady.

Zarząd Fundacji Sendzimira w roku 2017 składał się z trzech członków:

- Prezeska Fundacji – Karolina Maliszewska, zam. w Warszawie (02-593), ul. Chodkiewicza 5 m 47;
- Wiceprezes Fundacji – Tomasz Bergier, zam. w Zielonkach (32-087), ul. Wiarusa 11/3;
- Członek Zarządu – Jakub Kronenberg, zam. w Łodzi 91-502), ul. Roślinna 21/1.

Zasady, formy i zakres działalności statutowej z podaniem realizacji celów statutowych, a także opis głównych zdarzeń prawnych w jej działalności o skutkach finansowych:

Wymienione cele Fundacja realizowała w 2017 roku w ramach nieodpłatnej działalności statutowej, a także w ramach prowadzonej od stycznia 2014 działalności gospodarczej.

W roku 2017 Fundacja realizowała 4 projekty dofinansowane ze środków publicznych.

Projekt „Wspólne działania na rzecz bioróżnorodności”

Dotacja: Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Okres realizacji projektu: 01.08.2016 do 30.06.2018

Projekt realizowany w ramach programu „Edukacja ekologiczna” ma na celu wzmocnienie działań społeczności lokalnych na rzecz zrównoważonego rozwoju. Fundacja Sendzimira wysłała zaproszenie do udziału w projekcie do grupy kilkuset absolwentów różnych realizowanych przez nas szkoleń z zakresu zrównoważonego rozwoju, w tym w szczególności Akademii z serii Wyzwania Zrównoważonego Rozwoju z całej Polski. W rezultacie powstanie 15 inicjatyw lokalnych, realizowanych w 6 województwach (11 gminach). 13 inicjatyw zostało zrealizowanych w 2017 roku. W efekcie z udziałem inicjatorów i przedstawicieli lokalnych społeczności powstały cztery ogrody deszczowe w Katowicach i jeden w Lublinie. W Pile została stworzona niecka-ogród deszczowy, pomagająca retencjonować zalegającą wcześniej wodę na ulicy i chodniku oraz niecka retencyjna. Dodatkowo w Pile zostały zorganizowane warsztaty dla dzieci, które mogły dowiedzieć się o problemie podtopień lokalnych, dobrych i skutecznych metodach retencji wód w mieście.

We wsi Świerzyny przeprowadzono rekultywację zbiornika wodnego na terenie parkowym, poprzez uporządkowanie brzegów stawu i nasadzenia roślin. Rośliny zwiększyły bioróżnorodność stawu, jak również stanowią pokarm dla drobnych ptaków. Staw przed rekultywacją był zaniedbany oraz cechował się niską bioróżnorodnością.

W ramach innej inicjatywy w Markach mieszkańcy zasadzili 66 jarzębin, które będą zapleczem pokarmowym dla ptaków, a także przyczynią się do zwiększenia bioróżnorodności okolicy. W Zielonej Górze natomiast na jednej ze ścian Uniwersytetu Zielonogórskiego, powstał pierwszy w mieście ogród wertykalny. Do budowy ogrodu zostały wykorzystane rodzime rośliny takie jak bluszcz, barwinek czy trzmielina.

W Gminie Jordanów, we wsi Łętownia przeprowadzono rewitalizację obszaru zdegradowanego wokół Izby Regionalnej. W tym miejscu stworzono ogród z wykorzystaniem roślin rodzimych i miododajnych. Pierwszym etapem realizacji inicjatywy były warsztaty „Zróbmy sobie ogród”, na których wspólnie opracowano projekt zagospodarowania terenu wokół Izby. Kolejnym etapem było przygotowanie terenu pod nasadzenia oraz wspólne tworzenie ogrodu.

Kolejne zazielenia powstały w Gminie Zapolice gdzie powstała łąka kwietna w miejscu silnie zdegradowanego terenu. W Krakowie powstał natomiast ogród miododajny na niezagospodarowanym wcześniej terenie w centrum Krakowa. W Siemianowicach na terenach osiedlowych przeprowadzono analizę dendrologiczną i opracowano wytyczne do pielęgnacji drzew. Powstały tam również 3 śród-osiedlowe oazy zieleni z udziałem rodzimych drzew i krzewów.

Projekt „Moja Puszcza. Angażowanie społeczności lokalnych w ochronę przyrody i krajobrazu Kampinoskiego Parku Narodowego i jego otuliny”

Dotacja: POIiŚ na lata 2014-2020 oraz NFOŚiGW

Okres realizacji projektu: 01.04.2016 do 28.02.2019

Opis i cele projektu: Celem przedsięwzięcia *Moja Puszcza* jest zaangażowanie kluczowych grup tworzących społeczności lokalne na terenie Kampinoskiego Parku Narodowego i jego otuliny we współpracę z parkiem na rzecz ochrony przyrody. Projekt uwrażliwi społeczności lokalne na środowisko przyrodnicze oraz uświadomi korzyści płynące z dobrze zachowanej przyrody. Zaplanowane działania wzmocnią poczucie odpowiedzialności ekologicznej mieszkańców należących do Kampinoskiego Parku Narodowego i jego otuliny.

W okresie sprawozdawczym w ramach projektu zrealizowano następujące działania:

- przeprowadzono badanie opinii i świadomości mieszkańców gmin położonych po południowo-wschodniej stronie Kampinoskiego Parku Narodowego na temat korzyści wynikających z mieszkania w otulinie Parku Narodowego oraz opracowano na jego podstawie raport.
- przeprowadzono wywiady pogłębione z rolnikami zamieszkującymi tereny Kampinoskiego Parku Narodowego i jego otuliny. Wnioski z przeprowadzonego badania zawarto w raporcie zbiorczym, który został opublikowany na stronie internetowej projektu. Wyniki badania posłużą identyfikacji rolników zainteresowanych udziałem w jarmarku organizowanym w ramach projektu oraz pomogą dostosować charakter i tematykę wydarzenia do potrzeb uczestników.
- zrealizowano badanie fokusowe z udziałem przedsiębiorców działających na terenie KPN i jego otuliny, którego wyniki wykorzystane będą do dalszych działań mających na celu angażowanie biznesu w ochronę Kampinoskiego Parku Narodowego i jego otuliny.
- rozpoczęto pilotażowy proces partycypacyjnego planowania przestrzennego, który przyczyni się do prac nad uchwaleniem miejscowego planu zagospodarowania dla terenu w gminie Kampinos.
- opracowano Wzornik Architektoniczny Puszczy Kampinoskiej.

W ramach realizacji projektu prowadzono również działania promocyjno-informacyjne, tj. stronę internetową projektu, profil społecznościowy na facebooku, mające na celu przybliżenie mieszkańcom Kampinosu ich rolę w ochronę przyrody.

Projekt „Międzysektorowa współpraca na rzecz zieleni w polskich miastach”

Dotacja: POIiŚ na lata 2014-2020 oraz NFOŚiGW

Okres realizacji projektu: 01.03.2016 do 30.04.2019

Opis i cele projektu: Projekt ma na celu zainicjowanie i rozwój trwałej, międzysektorowej, partnerskiej współpracy i wymiany doświadczeń między podmiotami zaangażowanymi w tworzenie i zarządzanie zielenią miejską oraz innymi interesariuszami.

Podjęte działania w okresie sprawozdawczym:

- przeprowadzono wywiady pogłębione z urzędnikami zarządzającymi zielenią w miastach partnerskich projektu (tj. Wrocławiem, Krakowem, Jaworzniem, Łodzią oraz Warszawą), których celem było poznanie obecnej sytuacji dotyczącej ochrony zieleni miejskiej.
- na podstawie raportu z wywiadów określono zagadnienia, które poruszane były na dwóch zrealizowanych w 2017 roku warsztatach, skierowanych do urzędników zarządzających zielenią.
- w związku ze zmianami prawnymi zlecono wykonanie raportu określającego aktualną sytuację prawną dotyczącą możliwości ochrony przyrody, w tym ochrony zieleni miejskiej.
- w związku z występującym problemem dostępności informacji publicznej na tematy związane z zielenią miejską (w tym wycinką drzew), zlecono przeprowadzenie badania fokusowego w miastach partnerskich z przedstawicielami organizacji pozarządowych oraz aktywistów, działającymi na rzecz przyrody. Raport posłużył do opracowania strategii przeprowadzenia badania metodą tajemniczego klienta, mającego na celu sprawdzenie ścieżki dostępu

do informacji publicznych z zakresu zieleni miejskiej (badanie kontynuowane będzie w roku 2018).

W ramach projektu prowadzono na szeroką skalę działania informacyjno-promocyjne, w tym prowadzenie strony internetowej projektu, pisano artykuły pogłębione, których tematyka była ściśle związana z zagadnieniami poruszonymi podczas projektu, brano udział w spotkaniach i konferencjach, podczas których promowano projekt.

Międzynarodowy projekt „Hosting Social Innovation”

Dotacja: Erasmus +

Okres realizacji projektu: 1.09.2015 do 31.08.2017

Opis i cele projektu: Projekt Hosting Social Innovation dostarczy narzędzi wspierających ludzi w bardziej aktywnym wprowadzaniu pozytywnych zmian w ich otoczeniu społecznym i środowisku. Projekt partnerski realizowany z plenum z Austrii (lider projektu), Academy of Visionautics z Niemiec, Art Monastery z Włoch.

Działania zrealizowane w okresie sprawozdawczym:

- Zrealizowano drugi etap Szkoły trenerów 5 intensywnych dni szkoleniowych, w Polsce, szkolenie ukończyło z sukcesem 18 osób z Państw partnerskich projektu;
- opracowano i zrealizowano 5 krótkich filmów edukacyjnych dot. metod pracy facylitatorów zmian na rzecz zrównoważonego rozwoju: <http://www.sendzimir.org.pl/node/1014>;
- zrealizowano dwa warsztaty dla multiplikatorów (19 maja w Warszawie, 4 marca w Katowicach);
- przeprowadzono szkolenia e-learningowe w języku polskim, angielskim i niemieckim (marzec-czerwiec 2017) dot. Innowacji społecznych dla zrównoważonego rozwoju.

Działalność gospodarcza Fundacji Sendzimira

W ramach działalności gospodarczej, w 2017 roku Fundacja przeprowadzała specjalistyczne warsztaty i konsultacje społeczne na zlecenie podmiotów komercyjnych i samorządowych.

Największy w okresie sprawozdawczym projekt Fundacja zrealizowała na zlecenie Zarządu Zieleni Miasta St. Warszawy.

Nazwa projektu: „**Warszawa chwyta wodę**”

Okres realizacji projektu: 25.08.2017 do 30.11.2018

Opis i cele projektu: W ramach projektu Fundacja wspierała ZZW merytorycznie w wypracowaniu kierunków działań w tym obszarze i w budowie współpracy z interesariuszami – w tym biznesem, na rzecz zazieleniania miasta. Najistotniejsze przedsięwzięcia jakie zostały zrealizowane w ramach doradztwa to:

- opracowanie założeń strategii rozwoju współpracy ZZW z biznesem na rzecz zazieleniania miasta;

- realizacja warsztatu uzgodnieniowego dot. założeń programu zrównoważonego korzystania z wód powierzchniowych i opadowych na terenie miasta dla urzędników miejskich (około 50 osób z różnych wydziałów);
- realizacja szkolenia dla przedstawicieli ZZW, ZDM i kilku innych wydziałów UM Warszawy z zakresu innowacyjnych rozwiązań błękitno-zielonej infrastruktury.

W ramach projektu zrealizowano również wiele wydarzeń edukacyjnych skierowanych do mieszkańców Warszawy, w tym m.in.:

- wydarzenie w ramach międzynarodowego PARK(ing) Day, gdzie w przyjaznym otoczeniu poruszaliśmy tematy związane z wodą w mieście,
- grę miejską dotyczącą zarządzania wodą deszczową w Warszawie (22 października 2017),
- angażujące warsztaty dla szkół podstawowych i dla mieszkańców z tworzenia ogrodów deszczowych w ramach których powstało 10 ogrodów deszczowych,
- film „whiteboardowy” dot. obiegu wody w mieście,
- broszurę na temat rozwiązań błękitno-zielonej infrastruktury dla wspólnot i spółdzielni,
- opracowanie mapy przykładowych miejsc sprzyjających retencji w Warszawie.

Dane finansowe:

Fundacja od 2014 r. prowadzi działalność gospodarczą.

Fundacja w 2017 r. roku zatrudniała trzy osoby na umowę o pracę w trybie pełnego etatu oraz nawiązywała stosunek pracy na mocy umowy zlecenie i umowy o dzieło.

W dniu 31 grudnia 2017 r. Fundacja posiadała 6 rachunków bankowych i lokaty terminowe:

- Rachunki Główny PLN o numerze 64103000190109853000360878: 98 765,76
- Rachunek Pomocniczy PLN o numerze 94 1030 0019 0109 8533 0004 0577: 2 776,28
- Rachunek Pomocniczy PLN o numerze 92 1030 0019 0109 8503 4000 2678: 0
- Rachunek Pomocniczy EUR o numerze 65103000190109786010073905: 4 179,72
- Rachunek Pomocniczy USD o numerze 67103000190108406011033462: 0,62
- Lokatę terminową na kwotę 110 000,00 PLN

W roku 2017 Fundacja poniosła:

- Koszty na realizację celów statutowych w wysokości 654 504,32 PLN, a koszty działalności gospodarczej 44 450,42 PLN. W sumie koszty działalności podstawowej wyniosły 698 954,74 PLN.
- Koszty na administrację: 0,00 PLN

W roku 2017 r. Fundacja uzyskała łącznie dotacje na działalność statutową w wysokości 513 387,79 PLN oraz przychody z działalności gospodarczej w wysokości 92 532,06 PLN.

Zarząd Fundacji, w składzie:

Prezeska Fundacji Karolina Maliszewska

Wiceprezes Fundacji Tomasz Bergier

Członek Zarządu Fundacji Jakub Kronenberg